

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност професор
по професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки, научна
специалност „Информатика“, съгласно обявата в „Държавен вестник“, бр. 49/21.06.2019 г.

с кандидат: доц. д-р Кирил Иванов Симов, Секция за лингвистично моделиране и
обработка на знания в Института по информационни и комуникационни технологии, БАН

Автор на становището: проф. д-р Петя Начева Осенова, Катедра по български език,
Факултет по славянски филологии, СУ “Св. Кл. Охридски”

Обща характеристика на представените материали

Доц. д-р Кирил Иванов Симов завършва магистратура по информатика във
Факултета по математика и механика, СУ “Кл. Охридски”. През 2006 г. получава
образователната и научна степен *доктор* с тема на дисертацията “Логически средства за
обработка на лингвистични знания в Опорната фразова граматика”, а през 2007 г. е избран
за доцент.

Цялата научна дейност на доц. Симов е свързана с разработки в областта на
езиковите и семантичните технологии. Поради естеството на научната дейност в тези
области публикациите на кандидата са предимно в съавторство, но в тях ясно е
отграничен неговият принос.

Доц. Симов е предоставил за конкурса следните научни материали: 8 на брой
публикации в група В, 19 на брой публикации в група G и 38 на брой цитирания на 8
публикации в СКОПУС. В група В 3 публикации са с SJR фактор, а 2 публикации са в
Шпрингер. В група G 12 публикации са с SJR фактор.

Прави впечатление продуктивността на кандидата по отношение на
публикационната дейност, както и разнообразието от тематики, свързани с научни и
приложни аспекти на езиковите и семантичните технологии. Кандидатът покрива
минималните изисквания за заемане на академичната длъжност “професор”. Приносите му
са оригинални, авторски.

Обща характеристика на научната, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата

Доц. Симов последователно работи върху теоретични и приложни аспекти на
задачи, изискващи обработката на естествен език. Такива аспекти са например
изграждането на онтологии, свързани с определена предметна област; връзката между
онтологията като концептуални хранилища с речниците като хранилища на названия и
термини; включването на езиковите и енциклопедичните ресурси в отворени свързани

данни; създаването на специализирани корпуси (като корпуса за парламентарна реч) и речници (като валентния речник); трансферът на езикови ресурси от оригинален в друг формат на представяне; автоматичните обработващи програми (като тагер, парсер, модул за разпознаване на имена) и др. Кандидатът рецензира за най-добрите форуми в областта на компютърната лингвистика и семантичните технологии.

Доц. Симов е бил координатор от българска страна на редица успешни европейски и международни проекти в областта на машинния превод (EuroMatrixPlus, QTLeap), електронното обучение (LT4eL, LTfLL), езиковите ресурси и технологии (CLARK, BulTreeBank, FLaReNet, AsIsKnown). В момента той е национален координатор на българската инфраструктура КлаДА-БГ, която обединява задачи по езикови технологии и културно наследство и която е свързана с двете съответстващи европейски инфраструктури CLARIN и DARIAH.

Доц. Симов има редица успешно защитили докторанти, сред които и един от Германия. В момента той преподава езикови технологии в международната магистърска програма по превод в НБУ.

Аналитична преценка на основните научни и/или научно-приложни приноси на кандидата

Доц. Симов е представил много подробно, ясно и обосновано своите приноси във връзка с процедурата за професор. Това са: създаването на езикови ресурси и технологии предимно за българския език (но и за английския); създаване на семантични ресурси и технологии (с оглед на българския, английския и други езици); приложения на гореизброените ресурси и технологии за различни задачи (електронно обучение, машинен превод, отговаряне на въпроси, извличане на знание, снемане на лексикална многозначност) и в различни области (текстилен дизайн, ИТ, юридическа област).

Научните и научно-приложните приноси на доц. Симов в група В са предимно в областта на изграждането и използването на онтологиите за решаването на различни задачи. Представени са приложения на модела 'онтология-към-текст': в областта на иконографията (публикация 1); за целите на електронното обучение (по-добро извличане на подходящо съдържание - публикации 2, 3, 4, 5, 6; за по-добрата анотация на съдържание – публикации 8); и за създаването на онтологичен речник за българския език (публикация 7).

Научните и научно-приложните приноси на доц. Симов в група G са предимно в тематиките на създаване и оценка на средства за обработка на език (публикации 2, 3, 5, 7, 8, 13, 14, 15, 17, 19); езиковите ресурси, каквито са корпусите и речниците (публикации 4 и 6); отворените свързани данни и правенето на извод (публикации 1, 11, 12, 16 и 18); приложенията на обработката на език при отговори на въпроси и машинен превод (публикации 9 и 10).

Трябва да подчертая, че както на равнището на теорията, така и в рамките на практиката кандидатът показва завидна способност за иновативни предложения при

комбиниране на различни видове знание за успешното решаване на важни задачи. Отличителна черта на доц. Симов е умението му да съчетава силните страни на езиковите и семантичните технологии при създаването на езикови ресурси, както и на средства за обработка на текстове. Идеите му се превръщат в добри практики в международен план (напр. моделът 'онтология-към-текст' се използва в три европейски проекта – LT4eL, LTfLL и AsIsKnown).

Критични бележки и препоръки по представените трудове

Подходът, основан на знание и заложен в публикационната дейност на доц. Симов, предполага наличието на разнообразни ресурси и автоматични средства на обработка за даден език. Как трябва да се подходи при езици, области, задачи, за които няма наличие на подобен инструментариум?

Мотивирано и ясно формулирано заключение с преценка

Спазени са всички формални изисквания по процедурата: изискванията на ЗРАСРБ, на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Българската академия на науките, на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИИКТ-БАН.

Въз основа на изтъкнатите от мен научни, научно-приложни приноси и педагогически опит на кандидата давам висока оценка на неговата академична дейност и убедено предлагам на уважаемото жури да го избере на академичната длъжност "професор".

14.10.2019 г.

Изготвил становището:

**NOT FOR
PUBLIC RELEASE**

(подпис)